

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»**

Україна, 32301,
Хмельницька область,
м. Кам'янець-Подільський,
площа Польський ринок, 6 (Старе місто).
тел. (03849) 5-12-70, 2-42-47, факс 5-17-71
e-mail: npptovtry@ukr.net

Бюджетний розрахунковий рахунок 35218027004233
Спеціальний розрахунковий рахунок 35223227004233
ЄДРПОУ 23832341
Державна казначейська служба України, м. Київ
МФО 820172
Internet : www.npptovtry.org.ua

**ПРОТОКОЛ РІШЕННЯ № 2
ЗАСІДАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РАДИ
національного природного парку «Подільські Товтри»**

м. Кам'янець-Подільський

від 22 липня 2025 р.

Присутні (17 членів НТР із загального списку 23):

Руслан ЯКУБАШ – голова НТР, директор НПП «Подільські Товтри».

Михайло ДРЕБЕТ – заступник голови НТР, завідувач науково-дослідного відділу НПП «Подільські Товтри».

Любов КАСІЯНИК – секретар НТР, науковий співробітник науково-дослідного відділу НПП «Подільські Товтри».

Члени НТР:

Михайло БОРИСОВ – заступник начальника відділу державної охорони ПЗФ НПП «Подільські Товтри».

Леся ГОРБНЯК-ЮЛІНА – старший науковий співробітник науково-дослідного відділу НПП «Подільські Товтри», кандидат біологічних наук.

Дмитро СВИРИДЮК – старший науковий співробітник науково-дослідного відділу НПП «Подільські Товтри».

Олег КУЦКИЙ – головний лісничий філії Ярмолинецьке лісове господарство, ДП «Ліси України».

Петро ТЕСТОВ – аналітик міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина».

Олексій ВАСИЛЮК – голова Правління громадської організації «Українська природоохоронна група».

Людмила ЛЮБІНСЬКА – професор кафедри біології та екології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, доктор біологічних наук.

Олександр ЛЮБІНСЬКИЙ – професор кафедри біології та екології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, доктор сільськогосподарських наук.

Анастасія ДРАПАЛЮК – експерт з природоохоронних територій громадської організації «Українська природоохоронна група».

Наталія ЯЦЕМІРСЬКА – начальник відділу рекреації та еколого-освітньої роботи НПП «Подільські Товтри».

Тарас РЕПНЕЦЬКИЙ – виконуючий обов'язки заступника директора – головного природознавця НПП «Подільські Товтри».

Валентин КОСТИНСЬКИЙ – провідний фахівець з кадрів.

Запрошені:

Вікторія ВОЙТИШЕНА – головний спеціаліст відділу економіки природокористування, планування роботи та поводження з відходами департаменту природних ресурсів Хмельницької ОДА.

Лариса РОЗВОРУК – секретар Староушицької селищної ради.

Ілона БІЛИК – директор ТОВ «Інтратум»

Андрій ЩЕРБИЦЬКИЙ – співзасновник ТОВ «Інтратум»

Адріана ВІТЕР - ФОП

Відсутні: 6 членів НТР з поважних причин.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Питання щодо погодження проекту Лімітів на використання природних ресурсів національного природного парку «Подільські Товтри» на 2025 рік від рубок формування і оздоровлення лісів. Доповідач: Тарас РЕПНЕЦЬКИЙ, виконуючий обов'язки заступника директора – головного природознавця НПП «Подільські Товтри».

2. Про зміст та друк Літопису природи НПП «Подільські Товтри» за 2024 р. Доповідач: Михайло ДРЕБЕТ, завідувач науково-дослідного відділу.

3. Питання щодо погодження проекту Ліміту на використання природних ресурсів в межах територій природно-заповідного фонду навчальної лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад» загальнодержавного значення на 2025 рік, щодо видалення зелених насаджень. Доповідач: Тарас РЕПНЕЦЬКИЙ, виконуючий обов'язки заступника директора – головного природознавця НПП «Подільські Товтри».

4. Питання щодо погодження організації та проведення туристично-рекреаційних маршрутів №1 та №2 (квадро-/джип) по ґрунтових дорогах у межах національного природного парку «Подільські Товтри» з метою розвитку активного туризму, підвищення туристичної привабливості регіону та організації контрольованих поїздок в супроводі інструктора з дотриманням вимог природоохоронного законодавства. Доповідач: ФОП Адріана ВІТЕР.

5. Питання щодо погодження плану розвитку рекреаційної інфраструктури, відповідно до Договору про рекреаційну діяльність № КП-10/24 від 14.10.2024 року, укладеного між ФОП Покалюк О.В. та Парком. Доповідач: Наталія ЯЦЕМІРСЬКА, начальник відділу рекреації та еколого-освітньої роботи.

6. Питання щодо погодження розрахунку вартості 1м.кв. на рік МАФ (тимчасової споруди) не більше 30м.кв. торгівельного, соціально-культурного, побутового призначення, розміщених на рекреаційних ділянках, які встановлені суб'єктами рекреаційної діяльності по договорах. Доповідач: Руслан ЯКУБАШ, директор НПП «Подільські Товтри», голова НТР.

7. Питання щодо погодження попереднього плану розвитку рекреаційної інфраструктури на території Бакоти – облаштування кав'ярні та подальшої його реалізації відповідно до природоохоронного законодавства. Доповідач: Андрій ЩЕРБИЦЬКИЙ, Ілона БІЛИК.

8. Затвердження Рішень Бюро НТР. Доповідач: Любов КАСІЯНИК, секретар НТР.

Розгляд Рішення Бюро НТР №4 (від 12.06.2025р.);

1) Питання щодо затвердження переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік НПП «Подільські Товтри» (господарська зона).

9. Розгляд поточних питань.

I. СЛУХАЛИ:

Інформацію Тараса РЕПНЕЦЬКОГО, в.о. заступника директора, головного природознавця НПП «Подільські Товтри» щодо погодження проекту Лімітів на використання природних ресурсів національного природного парку «Подільські Товтри» на 2025 рік від рубок формування і оздоровлення лісів.

ВИСТУПИЛИ:

Тарас РЕПНЕЦЬКИЙ: На підставі закону України «Про природно-заповідний фонд України», Лісового Кодексу України, Санітарних правил в лісах України, Актів поточного лісопатологічного обстеження та Переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів по національному природному парку «Подільські Товтри» заплановано провести вибіркові санітарні рубки в 2025 році на площі 99,8 га, 1673 м³ деревини.

Обстежені лісові ділянки не відповідають критеріям та індикаторам пралісів, квазіпралісів і природних лісів, що дозволяє проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів (вибіркові санітарні рубки) на 2025 рік.

Прошу розглянути та погодити проект Лімітів на підставі поданих матеріалів для розгляду даного Питання: а саме – Акту лісопатологічних обстежень; Переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів; Матеріалів обліку осередків шкідників і хвороб; Нумераційні відомості дерев, призначених для вибіркової санітарної рубки; Планів СРВ та ряду інших документів зазначених для проведення санітарно-оздоровчих заходів (згідно Додатків).

Петро ТЕСТОВ: Під час аналізу Додатків було вказано, що на окремих ділянках відведених під санітарні вибіркові рубки є значна кількість ділової деревини, і це свідчить про те, що дані ліміти будуть використовуватись максимально ефективно з економічної точки зору. Тому в даному випадку заперечень немає.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Погодити Проект Ліміту на використання природних ресурсів НПП «Подільські Товтри» на 2025 рік від рубок формування та оздоровлення лісів (Додаток 1).
2. Організувати проведення робіт у відповідності до діючого природоохоронного законодавства.

Подано голосів:

«за» – 17 (сімнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 0 (нуль).

II. СЛУХАЛИ:

Інформацію Михайла ДРЕБЕТА, завідувача науково-дослідного відділу, про підсумки наукової діяльності національного природного парку «Подільські Товтри» за 2024 рік, результати якої були проаналізовані та успішно сформовані у вигляді чергового 28 Тому Літопису природи, взявши до уваги значну кількість наукових публікацій, в тому числі у фахових виданнях та розробленні природоохоронних рекомендацій.

ВИСТУПИЛИ:

Михайло ДРЕБЕТ: Літопис природи національного природного парку «Подільські Товтри», том 28 складається із складається із 166 сторінок комп'ютерного набору та додатків на 49 сторінках.

Літопис природи Національного природного парку «Подільські Товтри» містить оновлену інформацію про територіальну структуру та функціональне зонування природного парку, про ґрунтовні описи наукових полігонів і стану абіотичного середовища, про основні результати спостережень за складом атмосферних опадів, рівнем ґрунтових вод у річках – притоках Дністра, станом природних стихійних явищ, видовим різноманіттям флори та фауни регіону, рідкісними видами рослин і тварин тощо.

Підготовлено Експертний висновок на НДДКР – «Літопис природи» національного природного парку «Подільські Товтри», том 28 (автор висновку – Микола МАТВЄЄВ, доцент кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, кандидат біологічних наук).

Державний обліковий № 0125U002496 (УкрІНТЕІ, дата реєстрації: 13-05-2025).

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Схвалити результати виконаної роботи за головною науковою темою національного природного парку «Подільські Товтри» за 2024 рік.

Подано голосів:

«за» – 17 (сімнадцять),
«проти» – 0 (нуль),

«утримались» – 0 (нуль).

III. СЛУХАЛИ:

Інформацію Тараса РЕПІНЕЦЬКОГО, в.о. заступника директора, головного природознавця НПП «Подільські Товтри» щодо погодження проекту Ліміту на використання природних ресурсів в межах територій природно-заповідного фонду навчальної лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад» загальнодержавного значення на 2025 рік, щодо видалення зелених насаджень.

ВИСТУПИЛИ:

Тарас РЕПІНЕЦЬКИЙ: Кам'янець-Подільський Ботанічний сад – це об'єкт природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

На підставі Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Порядку видалення дерев в населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 р. № 1045, заплановано провести видалення аварійних і сухостійних дерев на площі 5,7848 га на території навчальної лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад».

Навчальна лабораторія ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад» загальнодержавного значення розміщена на загальній території НПП «Подільські Товтри» без вилучення із користування.

В межах території навчальної лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад» на земельній ділянці природно-заповідного фонду із кадастровим номером 6810400000:07:001:0098 виявлено сухостійні та аварійні дерева загальною кількістю 51, які можуть становити загрозу пошкодження будівель, споруд та загрожувати життю працівників та відвідувачів ботанічного саду.

На цій самій ділянці рекомендується провести санітарне кронування дерев для безпечного відвідування ботанічного саду. Також підлягають видаленню інвазійні види дерев – клен ясенелистий та айлант найвищий на території площею 5,7848.

З виконаних досліджень зроблено висновок про доцільність проведення в 2025 році заходів з видалення сухостійних, аварійно-небезпечних дерев на площі 5,7848 га.

Заходи з видалення сухостійних, аварійно-небезпечних дерев не призведуть до зменшення біорізноманіття та не змінять біоценоз в гіршу сторону в цілому.

Природоохоронні рекомендації. Рекомендуємо вжити природоохоронні заходи компенсаційного характеру з метою доповнення, розширення та збагачення колекції навчальної лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад», а саме – здійснити посадку видів дерев. Підбір та посадку нових видів проводити з урахуванням наявної інфраструктури та благоустрою (споруди, доріжки, освітлення, лавки, урни, тощо), а також комунікаційні системи (системи поливу, дренажу, каналізації, доступу до води).

Здійснити природоохоронні заходи зі знищення інвазійних видів рослин, а саме – борщівник Мантеггаці, далекосхідна гречка японська з дотриманням санітарних норм.

Вікторія ВОЙТИШЕНА: В матеріалах, де було надано обґрунтування необхідності лімітів, вказано, що Ботанічний сад знаходиться на загальній території національного природного парку «Подільські Товтри», але, оскільки, ми знаємо, що м. Кам'янець-Подільський не входить в склад національного природного парку, тому маю пропозицію відкоригувати ці дані в обґрунтуванні.

А також в назві ліміту вказати правильну назву утримувача природно-заповідного фонду, тобто - як юридично він звучить.

Руслан ЯКУБАШ: В проекті організації території національного природного парку «Подільські Товтри», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів від 2012 року зі змінами та доповненнями вказано, що Кам'янець-Подільський Ботанічний сад як об'єкт природно-заповідного фонду входить до загальної території Парку. Погодження Ліміту не відноситься до назви в обґрунтуванні

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Погодити Проект Ліміту на використання природних ресурсів в межах територій природно-заповідного фонду Кам'янець-Подільського Ботанічного саду, навчальної

лабораторії ЗВО «ПДУ» «Ботанічний сад» об'єкта природно-заповідного фонду загальнодержавного значення на 2025 рік, щодо видалення зелених насаджень. (Додаток 1).

2. Організувати проведення робіт у відповідності до діючого природоохоронного законодавства.

Подано голосів:

«за» – 14 (чотирнадцять),
«проти» – 1 (один),
«утримались» – 2 (два).

IV. СЛУХАЛИ:

Інформацію ФОП Адріани ВІТЕР щодо погодження організації та проведення туристично-рекреаційних маршрутів №1 та №2 (квадро-/джип) по ґрунтових дорогах у межах національного природного парку «Подільські Товтри» з метою розвитку активного туризму, підвищення туристичної привабливості регіону та організації контрольованих поїздок в супроводі інструктора з дотриманням вимог природоохоронного законодавства.

ВИСТУПИЛИ:

Адріана ВІТЕР: З 2021 року згідно договору про рекреаційну діяльність ми здійснюємо відповідну діяльність. І одним з напрямків нашої роботи є організація поїздок на позашляхових транспортних засобах (квадроцикли, джипи) по ґрунтових дорогах на Бакоті.

Петро ТЄСТОВ: Чи дані маршрути обстежувались науковцями парку?

Михайло ДРЕБЕТ: Чи прокладені дані треки виключно по дорогах загального користування? Пропоную доопрацювати дане питання та розробити маршрути відповідно до діючого законодавства, враховуючи Закон України «про джипінг» щодо заборони проїзду механічних транспортних засобів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, і на майбутнє – внести дані маршрути до проекту організації території.

Людмила ЛЮБІНСЬКА: Як враховано зонування водно-болотного угіддя міжнародного значення з маршрутом?

Олексій ВАСИЛЮК: Потрібно чітко визначити перелік доріг, на яких можна застосовувати реалізацію даних маршрутів.

Адріана ВІТЕР: Також зауважила, що в 2020 році маршрути вже були погоджені Парком. Чому на даний момент відмовлено?

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Відкласти організацію та проведення туристично-рекреаційних маршрутів №1 та №2 (квадро-/джип) по ґрунтових дорогах у межах національного природного парку «Подільські Товтри» з метою розвитку активного туризму, підвищення туристичної привабливості регіону.
2. Фахівцям науково-дослідного відділу та відділу державної охорони ПЗФ провести обстеження ділянок, що використовуються для квадро/джип маршрутів, з метою оцінки їх впливу на природні екосистеми та в відповідності до природоохоронного режиму.

Подано голосів:

«за» – 17 (сімнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 0 (нуль).

V. СЛУХАЛИ:

Інформацію Наталії ЯЦЕМІРСЬКОЇ, начальника відділу рекреації та еколого-освітньої роботи щодо погодження плану розвитку рекреаційної інфраструктури, відповідно до Договору про рекреаційну діяльність № КП-10/24 від 14.10.2024 року, укладеного між ФОП Покалюк О.В. та Парком.

ВИСТУПИЛИ:

Наталія ЯЦЕМІРСЬКА: Дана ділянка кілька років тому перейшла в постійне користування Парку, рекреаційна діяльність в межах якої здійснювалась і до нас, тому, на теперішній час, ми маємо на меті упорядкувати дану ділянку.

Руслан ЯКУБАШ: З 2022 року в Парку розпочато роботу по збільшенню площ постійного користування. Дана ділянка була передана і включена в постійне користування Парку разом з наявними на ній спорудами та альтанками.

Петро ТЕСТОВ: Чи не було розпорядження ОДА про довгостроково-тимчасове користування?

Руслан ЯКУБАШ: Це були землі, якими користувалось КП «Надра Кам'янецьчини» без правозасновних документах, а саме – на підставі матеріалів лісовпорядкування.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Погодити план розвитку рекреаційної інфраструктури, відповідно до Договору про рекреаційну діяльність № КП-10/24 від 14.10.2024 року, укладеного між ФОП Покалюк О.В. та Парком.
2. Організувати проведення робіт з дотриманням вимог природоохоронного законодавства.

Подано голосів:

«за» – 16 (шістнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 1 (один).

VI. СЛУХАЛИ:

Інформацію Руслана ЯКУБАША, директора НПП «Подільські Товтри», голови НТР щодо погодження розрахунку вартості 1м.кв. на рік МАФ (тимчасової споруди) не більше 30м.кв. торгівельного, соціально-культурного, побутового призначення, розміщених на рекреаційних ділянках, які встановлені суб'єктами рекреаційної діяльності по договорах.

ВИСТУПИЛИ:

Руслан ЯКУБАШ: Це надасть можливість збільшувати надходження до спецфонду національного природного парку та в подальшому використовувати на природоохоронні заходи.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Погодити погодження розрахунку вартості 1м.кв. на рік МАФ (тимчасової споруди) не більше 30м.кв. торгівельного, соціально-культурного, побутового призначення, розміщених на рекреаційних ділянках, які встановлені суб'єктами рекреаційної діяльності по договорах.

Подано голосів:

«за» – 17 (сімнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 0 (нуль).

VII. СЛУХАЛИ:

Інформацію Ілони БЛІИК, директора ТОВ «Інтратум», щодо погодження попереднього плану розвитку рекреаційної інфраструктури на території Бакоти – облаштування кав'ярні та подальшої його реалізації відповідно до природоохоронного законодавства.

ВИСТУПИЛИ:

Андрій ЩЕРБИЦЬКИЙ: Пропонуємо на розгляд попередній план розвитку рекреаційної інфраструктури на території Бакоти – тобто, облаштування кав'ярні, яка забезпечить комфортні умови для паломників та туристів. Кав'ярня матиме стриманий архітектурний

вигляд, що гармонійно впишеться в природний ландшафт Бакотської затоки, а також буде доступною для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Ілона БІЛИК: Ми передбачили використання природних матеріалів. Буде використовуватися стакан з кераміки

Людмила ЛЮБІНСЬКА: Чи проводились дослідження ботаніками науково-дослідного відділу на даній території?

Олександр ВАСИЛЮК: Потрібно провести комплексну оцінку території.

Руслан ЯКУБАШ: В розрізі даного проекту Парк просить Вас забезпечити зручні, комфортно облаштовані місця для торгівлі місцевих жителів, які здійснюють там торгівлю.

Анастасія ДРАПАЛЮК: Потрібно звернути увагу на дотримання всіх стандартів для людей з обмеженими можливостями.

Петро ТЕСТОВ: Потрібно менше або, за можливості, не залучати природні території в активний туризм для збереження і дотримання природоохоронної мети Парку.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Погодити план розвитку рекреаційної інфраструктури на території Бакоти – облаштування кав'ярні та подальшої його реалізації відповідно до природоохоронного законодавства та укладання договору у відповідності до ст. 22 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

Подано голосів:

«за» – 16 (шістнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 1 (один).

VIII. СЛУХАЛИ:

Затвердження Рішень Бюро НТР. Доповідач: Любов КАСІЯНИК, секретар НТР НПП «Подільські Товтри».

Розгляд Рішення Бюро НТР №4 від 12.06.2025р.:

1) Щодо затвердження переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік НПП «Подільські Товтри» (господарська зона).

ВИСТУПИЛИ:

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Затвердити Рішення Бюро Науково-технічної ради №4 від 12.06.2025 року «Щодо затвердження переліку заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік НПП «Подільські Товтри» (господарська зона)».

Подано голосів:

«за» – 17 (сімнадцять),
«проти» – 0 (нуль),
«утримались» – 0 (нуль).

IX. Розгляд поточних питань.

Голова НТР

Секретар НТР

Руслан ЯКУБАШ

Любов КАСІЯНИК